

KOMMISSJONENS GJENNOMFØRINGSFORORDNING (EU) 2018/775**2022/EØS/79/03****av 28. mai 2018****om fastsettelse av regler for anvendelsen av artikkel 26 nr. 3 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1169/2011 om næringsmiddelopplysninger til forbrukerne med hensyn til reglene for angivelse av opprinnelsesland eller opphavssted for hovedingrediensen i et næringsmiddel(*)**

EUROPAKOMMISSJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1169/2011 av 25. oktober 2011 om næringsmiddelopplysninger til forbrukerne⁽¹⁾, særlig artikkel 26 nr. 8, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Artikkel 26 i forordning (EU) nr. 1169/2011 fastsetter generelle regler og krav knyttet til angivelse av opprinnelsesland eller opphavssted for næringsmidler, som gjelder med forbehold for særlige unionsbestemmelser.
- 2) I henhold til artikkel 26 nr. 2 bokstav a) i forordning (EU) nr. 1169/2011 skal opprinnelseslandet eller opphavsstedet oppgis dersom utelatelse av disse opplysningene vil kunne villede forbrukeren med hensyn til det ferdige næringsmiddelets egentlige opprinnelsesland eller opphavssted, særlig dersom opplysningene som oppgis sammen med næringsmiddelet, eller etiketten som helhet ellers kan gi inntrykk av at næringsmiddelet har et annet opprinnelsesland eller opphavssted. Formålet med denne artikkelen er å unngå villedende opplysninger som gir inntrykk av at et næringsmiddel har en bestemt opprinnelse, når den egentlige opprinnelsen er en annen.
- 3) Artikkel 26 nr. 3 i forordning (EU) nr. 1169/2011 fastsetter at dersom næringsmiddelets opprinnelsesland eller opphavssted er oppgitt, men ikke er identisk med hovedingrediensens opprinnelsesland eller opphavssted, skal også den aktuelle hovedingrediensens opprinnelsesland eller opphavssted oppgis eller oppgis å ha et annet opprinnelsesland eller et annet opphavssted enn næringsmiddelet. Den fastsetter også at det må vedtas en gjennomføringsretsakt før disse kravene kan anvendes.
- 4) Artikkel 26 nr. 3 i forordning (EU) nr. 1169/2011 gjelder tilfeller der opplysninger om opprinnelsesland eller opphavssted er obligatorisk i samsvar med artikkel 26 nr. 2 bokstav a) i den nevnte forordningen, eller frivillig, for eksempel oppgitt med forklaringer, betegnelser, illustrasjoner eller symboler.
- 5) Opplysninger som oppgis frivillig, for eksempel geografiske betegnelser som inngår i eller oppgis sammen med betegnelsen på næringsmiddelet, kan også inngå i produktbetegnelser som beskyttede geografiske betegnelser eller varemerker i henhold til særlig EU-regelverk.
- 6) Opplysninger om et næringsmiddels opprinnelsesland eller opphavssted som inngår i produktbetegnelsene som beskyttede geografiske betegnelser i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1151/2012⁽²⁾, (EU) nr. 1308/2013⁽³⁾, (EF) nr. 110/2008⁽⁴⁾ eller (EU) nr. 251/2014⁽⁵⁾, eller i henhold til internasjonal avtaler, hører inn under virkeområdet for artikkel 26 nr. 3 i forordning (EU) nr. 1169/2011. Ettersom disse produktbetegnelsene er basert på en nær sammenheng mellom produktenes egenskaper og geografiske opphav og omfattes av bestemte regler, inkludert regler om merking, og i betraktning av disse betegnelsernes særlige immaterialrettslige karakter, er det

(*) Denne unionsretsakten, kunngjort i EUT L 131 av 29.5.2018, s. 8, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 134/2021 av 23. april 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), ennå ikke kunngjort.

(1) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1169/2011 av 25. oktober 2011 om næringsmiddelopplysninger til forbrukerne, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om oppheving av kommisjonsdirektiv 87/250/EØF, rådsdirektiv 90/496/EØF, kommisjonsdirektiv 1999/10/EF, europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF, kommisjonsdirektiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og kommisjonsforordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 av 22.11.2011, s. 18).

(2) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1151/2012 av 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbruksvarer og næringsmidler (EUT L 343 av 14.12.2012, s. 1).

(3) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1308/2013 av 17. desember 2013 om opprettelse av en felles markedsordning for landbruksvarer og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 671).

(4) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 110/2008 av 15. januar 2008 om definisjon av, betegnelse på og presentasjon, merking og beskyttelse av geografiske betegnelser på alkoholsterke drikker, og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 1576/89 (EUT L 39 av 13.2.2008, s. 16).

(5) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 251/2014 av 26. februar 2014 om definisjon av, betegnelse på og presentasjon, merking og beskyttelse av geografiske betegnelser på aromatiserte vinprodukter og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 1601/91 (EUT L 84 av 20.3.2014, s. 14).

nødvendig å undersøke nærmere hvordan hovedingrediensens opprinnelse i henhold til artikkel 26 nr. 3 i forordning (EU) nr. 1169/2011 bør oppgis for disse betegnelsene.

- 7) Opplysninger om et næringsmiddels opprinnelsesland eller opphavssted som inngår i registrerte varemerker, omfattes av virkeområdet for artikkel 26 nr. 3 i forordning (EU) nr. 1169/2011. Varemerker kan bestå av alle typer tegn, særlig ord, for eksempel personnavn, samt figurer, bokstaver, tall, farger, varens eller vareemballasjens form, eller lyd, forutsatt at slike tegn er egnet til å gi et produksjonsforetaks varer eller tjenester karakteristiske kjennetegn. Hensikten med varemerker er at forbrukeren skal kunne identifisere den kommersielle kilden eller opprinnelsen til en bestemt vare og/eller tjeneste. I betraktning av varemerkets særlige karakter og formål er det hensiktsmessig å undersøke nærmere hvordan hovedingrediensens opprinnelse i henhold til artikkel 26 nr. 3 i forordning (EU) nr. 1169/2011 bør oppgis der dette kreves for varemerker.
- 8) Denne forordningen bør ikke omfatte vanlige eller generiske navn som inneholder geografiske betegnelser som språklig sett angir opprinnelse, men som etter allmenn forståelse ikke anses som en angivelse av næringsmiddelets opprinnelse eller opphavssted.
- 9) Ved anvendelse av denne forordningen bør identifikasjonsmerket som påføres næringsmiddelet i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004⁽⁶⁾ om fastsettelse av særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse, ikke betraktes som en angivelse av opprinnelseslandet eller opphavsstedet.
- 10) For at forbrukerne skal ha muligheten til å ta mer informerte valg, må denne forordningen fastsette særlige regler som bør anvendes når hovedingrediensens opprinnelsesland eller opphavssted skal oppgis. Disse reglene skal sikre at slike opplysninger er tilstrekkelig nøyaktige, og at de er meningsfulle.
- 11) Opplysninger om hovedingrediensen bør derfor inneholde en henvisning til et geografisk område som forbrukeren lett vil forstå. Det bør ikke tillates bruk av fantasinavn på regioner eller andre geografiske områder som ikke er meningsfull informasjon, eller som vil kunne villede forbrukeren med hensyn til hovedingrediensens egentlige opphavssted.
- 12) Dersom hovedingrediensen er et næringsmiddel som omfattes av særlige unionsbestemmelser om angivelse av opprinnelsesland eller opphavssted, kan disse bestemmelsene alternativt brukes for formålene angitt i artikkel 26 nr. 3 bokstav a) i forordning (EU) nr. 1169/2011.
- 13) Dersom driftsansvarlige for næringsmiddelforetak velger å kun oppgi at hovedingrediensens opprinnelsesland eller opphavssted ikke er identisk med næringsmiddelets opprinnelsesland eller opphavssted, for eksempel som følge av flere eller forskjellige forsyningskilder og spesielle produksjonsprosesser, bør det fastsettes en ramme som tar hensyn til forskjellige omstendigheter for bearbeiding av næringsmidler. Det er viktig at den aktuelle angivelsen gir forbrukeren forståelig informasjon.
- 14) Opplysningene som oppgis om hovedingrediensen i samsvar med denne forordningen, bør utfylle opplysningene gitt forbrukerne om næringsmiddelets opprinnelsesland eller opphavssted, og bør være lett synlige, lett leselige og eventuelt uutslettelige.
- 15) Det bør fastsettes en passende overgangsperiode for anvendelsen av denne forordningen i samsvar med artikkel 47 i forordning (EU) nr. 1169/2011, som fastsetter at alle nye tiltak som gjelder næringsmiddelopplysninger, bør få anvendelse fra 1. april i et gitt kalenderår.
- 16) Tiltakene fastsatt i denne forordningen er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for planter, dyr, næringsmidler og fôr.

VEDTATT DENNE FORORDNINGEN:

Artikkel 1

Virkeområde

1. Denne forordningen fastsetter de nærmere reglene for anvendelsen av artikkel 26 nr. 3 i forordning (EU) nr. 1169/2011 når et næringsmiddels opprinnelsesland eller opphavssted er oppgitt med for eksempel forklaringer, illustrasjoner, symboler eller betegnelser som henviser til steder eller geografiske områder, med unntak av geografiske betegnelser som inngår i vanlige eller generiske navn som språklig sett angir opprinnelse, men som etter allmenn forståelse ikke anses som en angivelse av opprinnelsesland eller opphavssted.

⁽⁶⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 av 29. april 2004 om fastsettelse av særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (EUT L 139 av 30.4.2004, s. 55).

2. Denne forordningen får ikke anvendelse på geografiske betegnelser beskyttet i henhold til forordning (EU) nr. 1151/2012, forordning (EU) nr. 1308/2013, forordning (EF) nr. 110/2008 eller forordning (EU) nr. 251/2014 eller i henhold til internasjonale avtaler, og heller ikke på registrerte varemerker som består av en opprinnelsesbetegnelse, inntil det er vedtatt særlige regler for anvendelsen av artikkel 26 nr. 3 på slike opplysninger.

Artikkel 2

Opplysninger om hovedingrediensens opprinnelsesland eller opphavssted

Hovedingrediensens opprinnelsesland eller opphavssted skal, når det ikke er identisk med opprinnelseslandet eller opphavsstedet som er oppgitt for næringsmiddelet, oppgis

a) med henvisning til et av følgende geografiske områder:

- i) «EU», «utenfor EU» eller «i og utenfor EU», eller
- ii) en region eller et annet geografisk område som ligger i flere medlemsstater eller i tredjeland, dersom dette er definert som sådant i folkeretten eller lett forstås av alminnelig opplyste gjennomsnittsforbrukere, eller
- iii) et FAO-fangstområde eller et hav- eller ferskvannsområde dersom dette er definert som sådant i folkeretten eller lett forstås av alminnelig opplyste gjennomsnittsforbrukere, eller
- iv) medlemsstat(er) eller tredjeland, eller
- v) en region eller et annet geografisk område som ligger i en medlemsstat eller i et tredjeland, og som lett forstås av alminnelig opplyste gjennomsnittsforbrukere, eller
- vi) opprinnelseslandet eller opphavsstedet i samsvar med særlige unionsbestemmelser som gjelder hovedingrediensen(e) som sådan(ne),

b) eller med følgende forklaring:

«(betegnelsen på hovedingrediensen) kommer ikke fra (næringsmiddelets opprinnelsesland eller opphavssted)» eller med tilsvarende ordlyd som det må antas at forbrukeren oppfatter på samme måte.

Artikkel 3

Presentasjon av opplysningene

1. Opplysninger som oppgis i henhold til artikkel 2, skal ha en skriftstørrelse som ikke er mindre enn den minste skriftstørrelsen som kreves i henhold til artikkel 13 nr. 2 i forordning (EU) nr. 1169/2011.

2. Uten at det berører nr. 1, skal opplysningene som oppgis i henhold til artikkel 2, dersom et næringsmiddels opprinnelsesland eller opphavssted angis med ord, vises i samme synsfelt som opplysningene om næringsmiddelets opprinnelsesland eller opphavssted og med en skriftstørrelse der x-høyden er minst 75 % av x-høyden brukt i opplysningene om næringsmiddelets opprinnelsesland eller opphavssted.

3. Uten at det berører nr. 1, skal opplysningene som oppgis i henhold til artikkel 2, dersom et næringsmiddels opprinnelsesland eller opphavssted ikke angis med ord, vises i samme synsfelt som opplysningene om næringsmiddelets opprinnelsesland eller opphavssted.

Artikkel 4

Ikrafttredelse, anvendelsesdato og overgangstiltak

Denne forordningen trer i kraft den tredje dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. april 2020.

Næringsmidler som bringes i omsetning eller merkes før anvendelsesdatoen for denne forordningen, kan bringes i omsetning til lagrene er tømt.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 28. mai 2018.

For Kommisjonen

Jean-Claude JUNCKER

President
